Nummer VN

Gemeente Amsterdam

VERTROUWELIJK

Directie

Voordracht voor de vergadering van 23 augustus 2021
MAP WETHOUDER van Doorninck

Portefeuille

Ruimtelijke Ordening, Duurzaamheid

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de stand van zaken m.b.t. congestie op het Amsterdamse elektriciteitsnetwerk

Gevraagde beslispunten

1. Kennis te nemen van de aankondiging van Liander dat zij op 2 september congestie op onderstations Westzaanstraat en Noord Papaverweg moeten aankondigen
2. Kennis te nemen van de stand van zaken m.b.t. aanpak congestiegebieden
3. Kennis te nemen van de wens om (wanneer dit op korte termijn nodig blijkt) bestuurlijk gesprek aan te gaan bij Liander op het toepassen van tijdelijke oplossingen en sneller duiden van planning van uitbreidingen en versnellingsmogelijkheden

Onderbouwing beslispunten

Onderstaande punten worden in de staf kort toegelicht d.m.v. een presentatie. De informatie wordt uitgewerkt in Raadsinformatiebrief, welke in de eerstvolgende map wordt geagendeerd.

Over congestie op Noord Papaverweg vindt 23 augustus om 12:30 interne besluitvorming plaats bij Liander. Verwachting is dat besloten wordt om congestie aan te kondigen voor dit onderstation. Tijdens de staf zal dit wel/niet worden bevestigd

Ad 1) Kennisnemen van de aankomende congestie op onderstations Westzaanstraat en Noord Papaverweg
In navolging van de op 24 juni afgekondigde congestiegebieden, zal Liander opnieuw 2 congestiegevallen in Amsterdam moeten aankondigen. Dit keer gaat het om aankondiging van congestie op onderstations Westzaanstraat (gemeld op 16 juli 2021) en Noord Papaverweg (gemeld op 23 augustus).

De congestie op onderstation Westzaanstraat wordt veroorzaakt doordat de vraag naar elektriciteit in het betreffende gebied de afgelopen periode sneller is gegroeid dan Liander in hun planvorming had voorzien, onder meer door een uitbreidingsaanvraag van een bestaand datacenter. Voor Noord Papaverweg lijkt de oorzaak te liggen bij het niet tijdig anticiperen van Liander op de groeiende vermogensvraag in het voedingsgebied van dit station. De exacte oorzaak moet nog worden bepaald.

Impact op ontwikkelingen verzorgingsgebied Westzaanstraat en Noord Papaverweg
Een structurele oplossing voor de congestieproblemen ligt bij het realiseren van nieuwe onderstations of het verzwaren van bestaande stations. Volgens de huidige planning van Liander zal deze oplossing voor Westzaanstraat in 2027 gerealiseerd zijn. Voor Noord Papaverweg staat de ingebruikname gepland in 2025. Bij Liander is aangedrongen op het zo snel mogelijk in beeld brengen van versnellingsmogelijkheden en tijdelijke oplossingen.
Nieuwe kleinverbruik aansluitingen worden in deze periode nog wel van elektriciteit voorzien. Hiervoor reserveert Liander vermogen. Maar nieuwe grootverbruik ontwikkelingen of bestaande klanten met een grootverbruikaansluiting die willen verzwaren en zich nog niet hebben gemeld bij Liander zullen een transportbeperking opgelegd krijgen. Concreet zijn er op dit moment 2 transportbeperkingen opgelegd aan klanten die een aansluiting op onderstation Westzaanstraat hebben of krijgen. Liander heeft voor dit congestiegeval inmiddels een impactanalyse uitgevoerd. Hieruit blijkt dat voor verschillende gebiedsontwikkelingsprojecten geen rekening is gehouden met toekomstige grootverbruikaansluitingen. Mogelijk kunnen deze nog op andere wijze op het elektriciteitsnetwerk kunnen worden aangesloten. Dit moet per aanvraag worden bekeken. Voor Noord Papaverweg is dit nog niet inzichtelijk. De exacte impact zal in de maand September inzichtelijk zijn.

Oplossingsrichtingen
Als gemeente willen we beter zicht krijgen op de exacte impact van de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. We dringen aan bij Liander om haast te maken met oplossingen voor de korte termijn. Liander richt een caseteam in dat onderzoekt welke oplossingen per gebied kunnen worden ingezet. Verschillende gemeentelijke organisatieonderdelen participeren in dit caseteam. Er worden diverse oplossingsrichtingen onderzocht zoals:

- Versneld uitbreiden en verzwaring van het lokale netwerk. De voorziene bouw van twee nieuwe onderstation aan de Nieuwpoortstraat en in Havenstad moet de groei in vraag naar elektrisch vermogen verder opvangen. Voor Nieuwpoortstraat wordt onderzocht hoe het station het beste in de omgeving past. In Havenstad wordt gezocht naar een locatie. Liander zoekt momenteel naar mogelijkheden om te versnellen. Wanneer het netwerk is uitgebreid is er weer ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.
- Tijdelijke maatregelen zoals tijdelijke transformatoren.
- Vraag en aanbod van elektriciteit in balans brengen onder andere door afspraken te maken met klanten die momenteel (nog) niet alle capaciteit van hun contract gebruiken (congestiemanagement).
- Eventuele andere onconventionele en innovatieve oplossingen die onder andere kunnen voortkomen uit de marktconsultatie voor flexoplossingen die onlangs is afgerond.

Communicatie
Liander is wettelijk verplicht om deze congestie te publiceren op hun website. In de staf bespreken we graag in hoeverre we de Gemeente Amsterdam proactief wil communiceren over de situatie op het elektriciteitsnetwerk.

Ad 2) Kennisnemen van de stand van zaken congestieaanpak Amsterdam
In navolging van de congestieaankondiging van 24 juni zijn de afgelopen periode de volgende zaken ondernomen:

Inhoudelijk in congestiegebieden:

- Planvorming versnellingsopties voor uitbreiding middenspanningsnetwerk in Buiksloterham/Overhoeks is gestart
- AMS Institute/TU Delft: Voert namens de Gemeente Amsterdam een onderzoek naar de mogelijkheden voor vraag- en aanbodsturing in Buiksloterham/ Overhoeks die buiten de wettelijke kaders van Liander vallen
- Liander voert onderzoek congestiemanagement uit voor onderstation Westhaven
- [redacted] en [redacted] hebben een opdracht gegeven voor een onderzoek naar innovatieve oplossingen die kunnen bijdragen aan het oplossen van de congestieproblematiek. Kick off hiervan vindt plaats op 6 september. [redacted] en [redacted] zullen hierbij beiden aanwezig zijn.

Lobby/juridisch instrumentarium:

- N.a.v. berichtgeving 24 juni is een aantal lobbypunten aangedragen aan de tweede kamer.
- Op dit moment wordt instrumentarium inzichtelijk gemaakt door juristen Gemeente Amsterdam
- Knelpunten in wetgeving worden geduid. Wanneer knelpunten inzichtelijk zijn gemaakt wordt een gesprek gepland tussen staatsecretaris EZK en u.

Organisatorisch:

- Liander heeft caseteams ingericht voor de congestiegebieden, de gemeente participeert hierin vanuit de projecten gebiedsontwikkeling en het programma EVA;
- Voor aanpak Hemweg is een externe partij geselecteerd die namens Liander, TenneT, Port of Amsterdam en de Gemeente Amsterdam de procesleiding heeft over deze aanpak. Gaat om versnellen uitbreiding netwerk en alternatieve mogelijkheden inzichtelijk krijgen;
- Programma EVA wordt uitgebreid: Eerste stap is aantrekken projectmanager congestie. Tot moment van schrijven nog geen geschikte kandidaat gevonden

Informeren Raad:

- Technische sessie met Raad is gepland op XX September
- In de Raadsinformatiebrief stellen we voor om de Raad periodiek (eens per half jaar) een update te geven over de stand van zaken van dit dossier

Ad 3) Kennisnemen van de

De afgelopen periode hebben we Liander meerdere malen verzocht om (1) meer duiding te geven bij de planning van uitbreidingen van het netwerk, (2) versnellingsmogelijkheden hiervan inzichtelijk te maken en (3) de mogelijkheden voor het toepassen tijdelijke oplossingen te onderzoeken. Tot dusver komt er uit de organisatie nog onvoldoende of niet de gewenste respons op deze verzoeken. Dit heeft tot gevolg dat er op directieniveau niet gestuurd kan worden op de voortgang op deze onderwerpen.
Deze week zal een gesprek plaatsvinden tussen [redacted] en [redacted] waarbij dit ook onderwerp van gesprek zal zijn. Mocht dit geen effect hebben is het wenselijk om bestuurlijk gesprek aan te gaan hierover. Hierover wordt u dan nader geïnformeerd.

Volgende processtappen

- 24 augustus: Raadsinformatiebrief + beantwoording schriftelijke vragen VVD in map wethouder
- 24 augustus: Informeren wethouders Victor Everhardt en Egbert de Vries
- 31 augustus: Raadsinformatiebrief in College van B&W
- 2 september: Afkondiging congestie door Liander
- 6 september: Kick-off onderzoek naar innovatieve oplossingen congestie

Advies / afstemming / Participatie

Directies binnen het cluster Ruimte en Economie die door deze problematiek geraakt worden, worden op de hoogte gesteld door [redacted] en/of [redacted]

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	<Vrije tekst>

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]@amsterdam.nl

Beslissing